Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap

Voorbereiding

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

1. INLEIDING BIJ HET KERSTPROJECT

Tel je mee? Dat is het thema waarmee we dit jaar naar Kerst toeleven.
Mensen hebben de neiging om zichzelf en elkaar de maat te nemen: van groeicurven tot Cito-scores, van aantal *likes* tot Top 500-ranglijsten; het lijkt soms alsof je overal mee moet scoren. Dat kan bij ons allemaal – en misschien wel in het bijzonder bij kinderen – de vraag oproepen: Tel ik eigenlijk wel mee? Doe ik ertoe, ook als ik niet rijk, knap, beroemd, machtig of slim ben? Als ik geen duizenden volgers heb op sociale media? De Bijbel vertelt dat iedereen waardevol is voor God. Het verhaal over de geboorte van Jezus maakt dat op een bijzondere manier duidelijk. Jezus zelf kwam naar de aarde als een klein en hulpeloos kind, onder arme omstandigheden.

Zo liet God aan ons zien dat juist 'kleine' mensen, zonder macht en invloed, een speciale plek bij Hem hebben. In de weken van advent en Kerst lezen we verschillende teksten uit het Oude en Nieuwe Testament over personen die in de ogen van anderen misschien niet veel voorstelden, maar die van God een belangrijke taak of een bijzondere rol kregen. Dat zijn de volgende teksten:

- Lucas 2:1-5 De volkstelling
- Lucas 1:26-56 Het lied van Maria: God maakt gewone mensen belangrijk
- Marcus 9:33-37 Wie is de belangrijkste?
- Jesaja 53:1-6 Gods dienaar die door niemand werd gezien
- **Lucas 2:6-20 De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders**

2. INLEIDING BIJ DEZE ZONDAG

Deze zondag is de laatste van een blok met vijf teksten over 'kleine' mensen die voor God juist heel belangrijk zijn.

Op deze zondag staat Lucas 2:6-20 centraal: de geboorte van Jezus en het bezoek van de herders.
Voor de kinderen van **4-8 jaar** richten we ons op de herders die als eersten op bezoek gaan bij het pasgeboren Kind.
Voor de kinderen van **8-12 jaar** richten we ons op Jezus die Koning is, maar als een arm kind geboren werd.

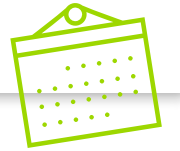

Voorbereiding

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

3. CONTEXT VAN DE BIJBELTEKST

We gaan terug naar het Lucas-evangelie. Jozef en Maria zijn na een lange reis in Betlehem aangekomen. Daar zijn ze heen gegaan omdat keizer Augustus het bevel heeft gegeven een telling te houden in zijn hele rijk (zie zondag 218). Het bevel van deze machtige keizer, die zich als een god liet vereren, leidt tot de geboorte van een kind in Betlehem. Dit kind wordt in armoede en nederigheid geboren, maar zal uiteindelijk de échte Koning zijn.

4. UITLEG VAN DE BIJBELTEKST

Maria staat op het punt om te bevallen, en Jozef en Maria moeten snel een rustplaats zien te vinden. Mensen die op reis waren, konden in die tijd overnachten bij anderen thuis of in een gastenverblijf in de stad. Maar voor Jozef en Maria blijkt er geen plek meer te zijn. Ze moeten hun toevlucht zoeken tot een ruimte die voor dieren is bestemd. Misschien ging het om de benedenruimte van een gastenverblijf, waar de rijdieren werden gestald en waar de slaven overnachtten. Jezus wordt geboren onder armoedige omstandigheden. Maria wikkelt hem in doeken en legt Hem in een voerbak.

Buiten op het veld zijn herders op hun schapen aan het passen. Er wordt verder niets over deze mannen verteld, bijvoorbeeld wat hun naam of afkomst is, alleen dat het herders zijn. Het beroep van herder had twee gezichten. Aan de ene kant waren de Israëlieten van oorsprong een herdersvolk. David was bijvoorbeeld herder toen hij door Samuel tot koning werd gezalfd (1 Samuel 16:11,13). Aan de andere kant hoorden herders in de tijd van het Nieuwe Testament bij de onderste laag van de bevolking. Ze konden geen officieel ambt uitoefenen en mochten tijdens een rechtszaak geen getuige zijn. Ze werden vaak voor rovers en bedriegers aangezien. Toch zijn juist deze herders de eersten aan wie God de geboorte van zijn Zoon bekendmaakt.

Terwijl de herders de wacht houden bij hun kudde, worden ze plotseling omgeven door een stralend licht. Ze zien een engel. De engel kondigt hun geweldig nieuws aan: ‘Vandaag is jullie redder geboren: Christus, de Heer. Hij is geboren in Betlehem, de stad van David.’ Dit is het nieuws waar iedereen in Israël al zo lang op gewacht heeft! De komst van de Messias, de door God gezalfde koning, die het volk zal bevrijden van de vreemde overheersers. Maar dan volgt – bijna als een anticlimax – het teken waaraan de herders deze Redder kunnen herkennen: ‘Het kind ligt in een voerbak en is in een doek gewikkeld.– Geen koninklijk paleis, maar een voerbak en daarin een kind, dat hét Kind zal blijken te zijn: de Messias, de Heer. Zo dicht is God bij de mensen gekomen. Een grote groep engelen komt uit de hemel tevoorschijn en brengt eer aan God.

De herders gaan op weg en vinden Maria en Jozef met het kindje Jezus. Ze vertellen hun wat ze over het Kind gehoord hebben. Dat Hij de beloofde Messias is. Maria bewaart de woorden in haar hart.

En zo laat het kerstverhaal, misschien wel het meest van alle verhalen, zien hoe Jezus’ grootsheid en zijn nederigheid met elkaar vervlochten zijn. Het vertelt ons hoe God zich in Jezus klein heeft gemaakt om heel dicht bij de mensen te kunnen zijn.

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

5. UIT DE BIJBEL

4-8 jaar

Voor de jongste kinderen is er een kaartje met de tekst van Lucas 2:7.

8-12 jaar

Voor de oudste kinderen is er een kaartje met de tekst van Lucas 2:11-12.

6. WAT HEB JE NODIG?

4-8 jaar

Om te beginnen
- een rol behang of vellen papier aan elkaar geplakt
- een dikke zwarte stift
- viltstiften

4-6 jaar

Om te doen: Gewoon in een voerbak

Per kind:
- het werkblad met de voerbak op A5-formaat
- een rand voor de voerbak
- een vel gekleurd stevig A4-papier
- een beetje raffia of hooi

En verder:
- viltstiften en kleurpotloden
- een schaar
- lijm
- eventueel watjes

6-8 jaar

Om te doen: Eenvoud in viervoud

Per kind:
- de vier werkbladen

En verder:
- viltstiften en kleurpotloden
- scharen
- lijm
- eventueel knijpertjes

4-8 jaar

Om te doen: Kerstspel en kerstzang

Per kind:
- tekst of muziek van (kerst)liedjes die de kinderen kennen
- een paar waxinelichtjes op batterij
- eventueel het bijbelverhaal
- eventueel een babypop in witte doekjes
- eventueel een cd-speler met een cd, een mobiele telefoon of digibord

8-12 jaar

Om te beginnen

Per team van maximaal drie kinderen:
- een vel papier
- een pen

En verder:
- het werkblad met de vragen
- zeven vellen papier
- een viltstift
- plakband
- een stopwatch

Bijbeltekst
- een bijbel

Om te doen: Verrassende kerstboodschap

Per kind:
- een rood of groen vel A4-papier van 80 gram

En verder:
- viltstiften

Om te doen: Kleurrijk kerstspel

Per groepje (2-6 kinderen):
- vijf keer het werkblad in vijf verschillende kleuren
- een elastiekje

Om te doen: Onbelangrijk wordt zichtbaar

Per kind:
- drie waxinelichtjes in een cupje

En verder:
- één werkblad per tien kinderen
- scharen of prikpennen

De bouwstenen van de zondag

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

In de kerkdienst

7. MOMENT MET DE KINDEREN IN DE DIENST

Tel je mee?
Lees Lucas 2:11-12 voor, of vraag een kind om dit te doen.

Laat daarna het **filmpje** van deze zondag zien. Zing vervolgens met elkaar het **projectlied**.

Je vindt het filmpje, en de tekst en muziek van het projectlied op debijbel.nl/bijbelbasics.

Vandaag is jullie redder geboren: Christus, de Heer. Hij is geboren in Betlehem, de stad van David. En zo kunnen jullie hem herkennen: het kind ligt in een voerbak en is in een doek gewikkeld.

Lucas 2:11-12

In de kinderdienst

8. OM TE BEGINNEN

4-8 jaar
Een feest vol verrassingen
Vandaag vieren we het Kerstfeest. Waar denken de kinderen aan bij dit feest?

Wat heb je nodig?
- een rol behang of vellen aan elkaar geplakt papier
- een dikke zwarte stift
- viltstiften

Vooraf:
- Teken op de blanco kant van het behang naast elkaar een groot aantal pakjes in verschillende formaten vierkanten en rechthoeken. Alle pakjes krijgen een strik.
  LET OP: teken minimaal zoveel pakjes als het aantal kinderen dat je verwacht.
- Maak de ruimte vrij of zet de tafels in een lange rij aan elkaar.
- Rol het behang of papier uit over de grond of op de tafels.
- Leg vilstiften verspreid over het behang of papier.

Aan de slag:
- De kinderen gaan bij binnenkomst voor een pakje staan of zitten.
- Vraag de kinderen welk feest we vandaag vieren.
- Bij een feest horen cadeaus. De kinderen tekenen in hun pakje iets waar ze aan denken bij Kerstfeest.
  LET OP: er zijn geen foute tekeningen. Het gaat om de associaties van de kinderen bij Kerst.
- De kinderen vertellen wat ze getekend hebben.
- Pak de behangrol er weer bij als je het bijbelverhaal hebt verteld of voorgelezen. Bekijk met de kinderen of het cadeau van God voor deze wereld, Jezus in een voerbak, ook in een van de pakjes is getekend.

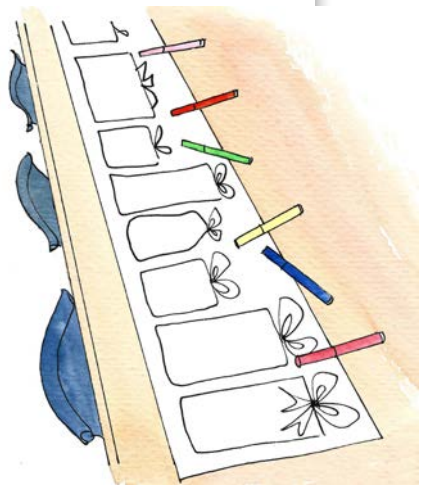

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

In de kinderdienst (vervolg)

B. OM TE BEGINNEN

8-12 jaar
Kerst-looptijd
Vandaag vieren we het feest van de geboorte van Jezus. Wat weten de kinderen hier zoal over?

Wat heb je nodig?
Per team van maximaal drie kinderen:
- een vel papier
- een pen

En verder:
- het werkblad met de vragen
- zeven vellen papier
- een viltstift
- plakband
- een stopwatch

Vooraf:
- Schrijf de zeven vragen en meerkeuzeantwoorden over van het werkblad op de zeven vellen papier.
- Nummer de vellen papier van 1 tot en met 7.
- Verspreid de vragen willekeurig over de ruimte en hang ze op. Maak eventueel gebruik van de gang in het gebouw.

Aan de slag:
- Verdeel de kinderen in groepjes van maximaal drie kinderen.
- Elk groepje krijgt een pen en een vel papier, het antwoordenblad. De kinderen schrijven de cijfers 1 tot en met 7 onder elkaar op hun antwoordenblad.
- Op het moment dat de tijd in gaat, loopt het eerste kind van het groepje naar een vraag.
- De andere kinderen van het groepje wachten met het antwoordenblad.
- Het kind leest de vraag op het vel papier en maakt een keuze uit één van de vier antwoorden die onder de vraag staan. Het onthoudt het cijfer van de vraag en de bijbehorende letter van zijn antwoord.
- Wanneer het kind terug is bij het groepje, tikt hij of zij het volgende kind aan. Dit kind gaat nu naar een willekeurige andere vraag en kiest een antwoord.
- Ondertussen noteert het eerste kind zijn antwoord op het antwoordenblad. Er mag niet worden overlegd over het antwoord.
- Wanneer een groepje alle antwoorden heeft, rent het naar je toe en noteer je de tijd op het antwoordenblad.
- Bespreek met elkaar de antwoorden.
- Welk groepje heeft de meeste vragen goed beantwoord? Als er meer groepjes zijn met hetzelfde aantal ‘meeste goede antwoorden’, telt de snelste tijd.

Tip
Als er minder dan tien kinderen zijn, kun je de kinderen verdelen in groepjes van twee of de kinderen het spel individueel laten spelen.

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

9. GEBED ALS DE KINDERDIENST BEGINT

Machtige God,
Vandaag vieren we het Kerstfeest.
We vieren dat Jezus, de Koning van de hele wereld,
als arm Kind werd geboren.
Dat gebeurde niet in een groot paleis.
Hij lag niet in een dure wieg.
Zijn ouders waren niet rijk of beroemd.
Zo liet U aan ons zien
dat juist gewone mensen,
een speciale plek bij U hebben.
Voor U telt iedereen mee.
Wat een feest!
Dank U wel hiervoor!
Amen.

Tip
Ga in een kring zitten voor dit gebed. Je kunt een kaars aansteken, of de kaars die je meeneemt uit de dienst in het midden zetten.

10. BIJBELVERHAAL

4-8 jaar

Bij Lucas 2:6-20

Vertel het verhaal. Bekijk tijdens of na het verhaal met elkaar de plaat bij dit verhaal. Vraag de kinderen om goed te kijken en te vertellen wat ze zien. Je kunt eventueel de weetjes uit het bovenbouwmateriaal gebruiken om wat meer uit te leggen.

Jezus wordt geboren

Eindelijk. Jozef en Maria zijn in Betlehem. Maria is heel erg moe. Jozef en zij zijn al zo lang onderweg. Kan ze nu eindelijk uitrusten?
Nee. Jozef en Maria moeten eerst nog een plek vinden om te slapen. Maar dat valt niet mee. Er zijn heel veel mensen in Betlehem, en nergens is iemand die een lege kamer heeft voor Jozef en Maria.
'Of jullie moeten hier beneden gaan slapen,' zegt de baas van het gastenverblijf. 'De schuur staat leeg, en de vloer is schoon. Nou ja, aardig schoon.'
'Dan doen we dat,' zegt Jozef. En hij gaat met Maria de halfdonkere schuur binnen. Gelukkig. Ze hebben toch nog een plekje gevonden waar ze kunnen slapen.
Die nacht wordt Maria's kindje geboren. Het is een jongetje. Dat wist Maria al, want dat had de engel gezegd. Maar dat Hij zo mooi en zo lief zou zijn, dat wist ze niet. 'Hallo jochie,' zegt ze. 'Hallo, lieve kleine Jezus.' Ze wikkelt haar jongetje in doeken zodat Hij het niet koud krijgt, en ze laat Hem voor het eerst drinken. En dan vallen Jezus' oogjes dicht. Waar moet Hij slapen?
'Ik leg wel wat stro in die voerbak,' zegt Jozef. 'Dat is een goed plekje, toch?'
'Heel goed,' zegt Maria, en ze geeft de kleine Jezus een kus op zijn zachte wangetje.

Middenin de nacht, wordt er ineens op de deur geklopt. 'Hallo?' zegt een mannenstem. 'Hallo, is hier een baby geboren?'
Jozef springt overeind. Hij pakt het olielampje op, loopt naar de deur en doet hem op een kiertje open. 'Eh...' zegt hij, als hij een groepje mannen ziet.

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

‘Hallo?’
‘Ja, sorry dat we storen,’ zegt een van de mannen, ‘maar we hebben gehoord dat er vannacht in de stad een baby geboren is, en we zagen een lichtje door de kieren heen, dus we dachten: we proberen het hier. We zijn op zoek naar een baby die in een voerbak ligt.’
Jozef kijkt verbaasd. ‘Nou, kom maar binnen dan. Maar – maar hoe weet u dat we een baby hebben gekregen?’
‘Engelen,’ zegt een andere man. Hij doet zijn sandalen uit en stapt naar binnen. ‘Ja, wij zijn herders, weet u. We waren een eind verderop bij de schapen aan het waken, en toen ineens was er een soort licht. Heel fel. Een licht uit de hemel. Een engel van God. Ik zal je zeggen, ik ben niet gauw bang, maar dit was toch wel even schrikken. Maar de engel zei dat we niet bang hoefden te zijn.
‘Vandaag is jullie redder geboren,’ zei hij. ‘Christus, de Heer. Hier vlakbij, in de stad. Jullie kunnen naar Hem toe. En jullie kunnen Hem herkennen aan dat-ie in een voerbak ligt, gewikkeld in…’
… ach. Kijk nou. Dat is Hem.’
De herder wenkt zijn vrienden, en de andere herders doen ook hun sandalen uit en lopen op hun blote voeten de schuur in en hurken neer naast de voerbak.
‘Dat moet Hem zijn,’ zeggen ze.
‘Wat is-ie klein.’
‘Mooi kereltje.’
Een van de herders draait zich om naar Maria. ‘Hoe heet-ie?’
‘Jezus,’ zegt Maria trots. ‘God redt, betekent dat.’
‘Jezus,’ fluisteren de mannen.
En dan staan ze op en gaan de stal uit. ‘Kom mee,’ zeggen ze tegen elkaar. ‘Dit moeten we aan iedereen vertellen! De redder van de wereld. Op wie we al zo lang wachten. En dat wij Hem als eersten gezien hebben. Wij zijn de eersten toch? Sorry, meneer en mevrouw. Het zal hier wel druk worden!’

8-12 jaar
Lucas 2:6-20
Jezus wordt geboren
Toen Jozef en Maria in Betlehem waren, werd het kind geboren. Het was Maria’s eerste kind, een jongen. Maria wikkelde hem in een doek, en legde hem in een voerbak voor de dieren. Want er was voor hen nergens plaats om te slapen.

Herders horen het goede nieuws
Die nacht waren er herders in de buurt van Betlehem. Ze pasten buiten op hun schapen.
Opeens stond er een engel tussen de herders, en het licht van God straalde om hen heen. De herders werden bang. Maar de engel zei: ‘Jullie hoeven niet bang te zijn, want ik breng jullie goed nieuws. Het hele volk zal daar blij mee zijn. Vandaag is jullie redder geboren: Christus, de Heer. Hij is geboren in Betlehem, de stad van David. En zo kunnen jullie hem herkennen: het kind ligt in een voerbak en is in een doek gewikkeld.’
En plotseling was er bij de engel een hele groep engelen. Ze eerden God en zeiden: ‘Alle eer aan God in de hemel. En vrede op aarde voor de mensen van wie God houdt.’

De herders gaan naar Betlehem
Daarna gingen de engelen terug naar de hemel. De herders zeiden tegen elkaar: ‘Kom, we gaan naar Betlehem. Want God heeft ons verteld wat er gebeurd is. Laten we gaan kijken.’
Ze gingen meteen naar Betlehem. Daar vonden ze Maria en Jozef, en in een voerbak lag het kind. Toen de herders het kind zagen, vertelden ze wat de engel over hem gezegd had. Iedereen die het hoorde, was verbaasd over het verhaal van de herders. Maria probeerde te begrijpen wat het betekende. Ze bleef nadenken over wat de herders gezegd hadden.
De herders gingen terug naar hun schapen. Ze eerden God en dankten hem voor alles wat ze gezien en gehoord hadden. Want alles was precies zoals de engel gezegd had.

De bouwstenen van de zondag

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

11. OM TE WETEN

Voerbak
Jozef en Maria konden geen plaats vinden om de nacht door te brengen. Alle plekken in de stad waar reizigers konden overnachten, waren al bezet. Er was alleen nog plek over in een ruimte die eigenlijk voor dieren was bestemd. Misschien ging het om een gedeelte van het gastenverblijf waar de paarden van de reizigers stonden. En zo kwam het dat het wiegje waar Jezus in werd gelegd, een voerbak was. Een ouderwets woord voor 'voerbak' is 'kribbe'. Dat woord kom je soms nog tegen in oude kerstliedjes.

Herders
Heb jij weleens een herder gezien, met een kudde schapen en een hond? Je komt ze soms tegen op de heide. In Nederland zijn maar weinig herders. Maar in Israël waren in de tijd van de Bijbel juist veel mensen herder van beroep. David was bijvoorbeeld een herdersjongen voordat hij koning werd. Jezus vergelijkt zichzelf later met een goede herder. Toch hadden herders in die tijd geen goede naam. De mensen keken op hen neer en vertrouwden hen niet. Ze zagen hen vaak als dieven of bedriegers. Herders waren arm en hadden weinig te zeggen. Maar juist déze mensen kiest God uit om als eersten het goede nieuws aan te vertellen over de geboorte van zijn Zoon.

12. OM OVER TE PRATEN

Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'. Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in het verhaal. Over de denkvragen kun je met elkaar wat langer doorpraten.
Op denkvragen zijn er dus ook geen foute antwoorden!

4-8 jaar
- Wat vieren we vandaag? Wat vind jij mooi aan dit feest?
- Waar wordt Jezus geboren? Waar ligt Hij in?
- Wie komen er als eersten op bezoek bij Jezus?
- Hoe weten ze dat Jezus is geboren?
- Hoe hoorde jij voor het eerst over Jezus?

6-8 jaar
- Is Jezus rijk of arm? Maakt het verschil, denk je, of Hij rijk zou zijn of arm?

8-12 jaar
- Waardoor merk je in het verhaal dat Jezus als arm Kind werd geboren? Hoe kon Hij dan toch een Koning zijn?
- Waarom zou God ervoor gekozen hebben om Jezus juist op deze plek, tussen arme mensen, geboren te laten worden?
- Waarom zou God ervoor gekozen hebben om de geboorte van Jezus bekend te maken door herders?
- Wat zegt de engel tegen de herders over:
  • Wie er is geboren?
  • Waar Hij is geboren?
  • Hoe ze Hem kunnen herkennen?
- Wat vind jij het mooiste van dit verhaal?

13. OM TE ZINGEN

Zing met elkaar *Een kind als wij, Zonder woorden, Een koning is geboren, Maria's liedje* (Elly en Rikkert), *Heel gewoon* (Oké4kids 48).

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

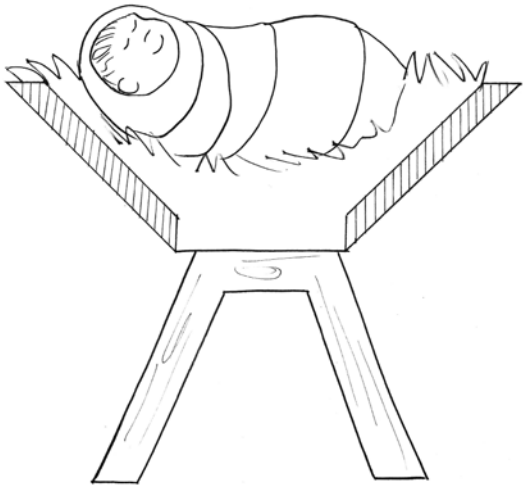

14. OM TE DOEN

4-6 jaar

Gewoon in een voerbak

De herders horen van de engel dat hun Redder geboren is. Ze kunnen Jezus herkennen doordat Hij in een doek is gewikkeld en in een voerbak ligt. De kinderen maken een voerbak voor Jezus.

Wat heb je nodig?

Per kind:
- het werkblad met de voerbak op A5-formaat
- een rand voor de voerbak
- een vel gekleurd stevig A4-papier
- een beetje raffia of hooi

En verder:
- viltstiften en kleurpotloden
- een schaar
- lijm
- eventueel watjes

Vooraf:
- Knip de werkbladen met Jezus en de voerbak doormidden tot steeds twee keer een A5.
- Knip de randen voor de voerbak uit.

Aan de slag:
- De kinderen kleuren het werkblad.
- Ze kleuren eventueel de rand voor de voerbak.
- Ze vouwen de plakstrookjes van de rand en doen er lijm op.
- Ze plakken de rand van de voerbak op het werkblad.
- Ze plakken hun werkblad op het gekleurde vel papier.
- De kinderen tekenen een paar herders op het vel papier.
- Als de kinderen ook een paar schaapjes tekenen, kunnen ze watjes op de lijfjes plakken.
- De kinderen vullen ten slotte de voerbak met een beetje raffia of hooi.

Tip

De kinderen plakken achter op het gekleurde papier een zelfklevend ophanghaakje, zodat ze het kunstwerk thuis kunnen ophangen.

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

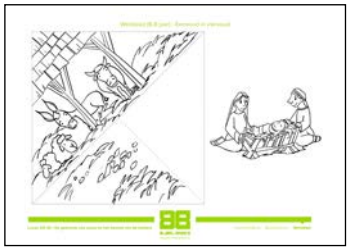

6-8 jaar

Eenvoud in viervoud

De kinderen kleuren, knippen, vouwen en plakken en zo ontstaat een prachtige compositie van eenvoudige mensen, die allemaal meetelden voor God.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- de vier werkbladen

En verder:

- viltstiften en kleurpotloden
- scharen
- lijm
- eventueel knijpertjes

Aan de slag:

- De kinderen kleuren de afbeeldingen in.
- Ze knippen de vier vierkanten en de figuren uit en knippen de kniplijnen van elk vierkant in.
- De kinderen maken driehoeken van de vierkanten:
- Ze vouwen van het vierkant de twee losse punten naar boven, over de grote driehoek heen en ze vouwen ze weer terug.
- Ze vouwen ook de grote driehoek dubbel, links over rechts en daarna vouwen ze die weer terug.
- Ze plakken de rechterpunt (*) onder de linkerpunt vast, maar niet op de tekstflapjes.
- De kinderen zetten alle driehoeken met de ruggen tegen elkaar in een vierkant en plakken ze zo aan elkaar vast.
- De kinderen plakken de figuren op de onderkant van elke driehoek.
- Elke hoek telt mee en vertelt een mooi verhaal. Kunnen de kinderen de verhalen nog terug vertellen?

Tip

Zet even een knijpertje op de randen, dan kan het goed hechten.

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

4-8 jaar

Kerstspel en kerstzang

De kinderen spelen het bijbelverhaal na met dans, zang en mime.

Wat heb je nodig?

- tekst of muziek van (kerst)liedjes die de kinderen kennen
- een paar waxinelichtjes op batterij
- eventueel het bijbelverhaal
- eventueel een babypop in witte doekjes
- eventueel een cd-speler met een cd, een mobiele telefoon of digibord

Aan de slag:

- Maak de ruimte vrij.
- Vertel de kinderen dat ze het verhaal mogen spelen door te zingen en uit te beelden wat ze horen. Ze mogen daarbij hun hele lichaam en hun gezicht gebruiken.
- Vraag wie wat zou willen uitbeelden. De kinderen kunnen kiezen uit herders, schapen, engelen, Jozef, Maria.
- De kinderen die geen rol willen spelen, kunnen aan de kant zitten en meezingen met de liedjes.
- Lees eventueel het bijbelverhaal nog een keer voor.

Het spel:

1 **De herders en de schapen**
   - Uitbeelden: in het midden van de ruimte liggen de schapen te slapen, de herders zitten er wakker bij.
   - Zingen, bijvoorbeeld: *De herdertjes lagen bij nachte*, tot en met de regel: 'Zij hadden hun schaapjes geteld'.

2 **De engelen bezoeken de herders**
   - Uitbeelden: er komen engelen bij de herders, ze hebben brandende waxinelichtjes in hun handen. Ze lopen in danspas om de herders heen. De schapen worden wakker.
   - Zingen, bijvoorbeeld: *Er is een Kindeke geboren op aard* of *Een Koning is geboren*.

3 **De herders gaan naar Betlehem**
   - Uitbeelden: de herders kijken verwonderd en gaan daarna opgewonden staan. Ze maken gebaren om elkaar aan te sporen naar Betlehem te gaan. Ze gaan huppelend weg. De engelen kijken blij en maken een vreugdedansje. Ze doen hun lichtje uit en gaan af.
   - Zingen, bijvoorbeeld: *Komt laten wij aanbidden* of het refrein van *Ga je mee op zoek naar het Koningskind*.

4 **De herders op bezoek bij Jezus**
   - Uitbeelden: Jozef en Maria zitten in het midden van de ruimte, eventueel met een babypop op schoot. Ze kijken heel verbaasd als er herders aan komen lopen, daarna heel blij. De herders knielen neer.
   - Zingen, bijvoorbeeld: *God zal met ons zijn* of *Komt laten wij aanbidden* of *Nu zijt wellekome*.

5 **De herders gaan terug**
   - Uitbeelden: de herders zwaaien naar Jozef en Maria, zij zwaaien terug. De herders lopen dansend weg.
   - Zingen, bijvoorbeeld: *Zeg eens herder, waar kom jij vandaan*.

Tips

- Maak de ruimte wat donkerder door het licht uit te doen of de gordijnen te sluiten.
- Werk je alleen met jonge kinderen, kies dan één of twee scènes uit. Herhaal ze eventueel, waarbij er rollen worden gewisseld.
- Deze werkvorm past prima in de kerkzaal met de hele gemeente.

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

8-12 jaar

Verrassende kerstboodschap

Een verrassende boodschap in een verrassende envelop. De kinderen trekken aan de punt en ontdekken welke verrassende kerstboodschap wordt ontvouwd.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- een rood of groen vel A4-papier van 80 gram

En verder:

- viltstiften

Aan de slag:

- Welke boodschap halen de kinderen uit het verhaal over de geboorte van Jezus? Of welke belangrijke boodschap hebben ze onthouden over het thema Tel je mee? Bespreek dit eventueel vooraf met de hele groep.
- De kinderen schrijven of tekenen de verrassende boodschap (in de lengte) op het A4-vel.
- Vouwinstructie, zie ook het voorbeeld:
  - Ze vouwen het vel papier in de lengte dubbel.
  - Ze leggen het open voor zich neer en vouwen alle vier de punten naar de middenlijn.
  - Ze vouwen de linker- en rechterzijkanten naar de middenlijn toe.
  - Ze vouwen de twee punten naar binnen toe, precies in de driehoeksvorm.
  - De kinderen draaien het papier om.
  - Ze vouwen de bovenkant naar het midden toe, zodat de driehoekspunt bovenop ligt.
  - Ze vouwen de onderkant eroverheen door de punten in de hoeken te schuiven.
  - Misschien is het even friemelen, maar ze moet de punten er goed inschuiven.
- Aan wie willen de kinderen hun kerstboodschap geven? De kinderen schrijven op de linkerpunt: ‘Voor’ en vullen erachter een naam in.
- Op de rechterpunt schrijven ze ‘Van’ en schrijven hier hun eigen naam achter.
- Op de middelste punt schrijven de kinderen: ‘Trek hier!
- De persoon die de envelop krijgt, moet aan het puntje trekken om te lezen of te zien wat het kind heeft geschreven of getekend.

Tips

- Als er voldoende tijd is, kunnen de kinderen met de viltstiften hun envelop versieren met tekeningen die met Kerst te maken hebben.
- De randen en hoekjes moeten scherp worden gevouwen, zodat de envelop gemakkelijk kan worden losgetrokken.

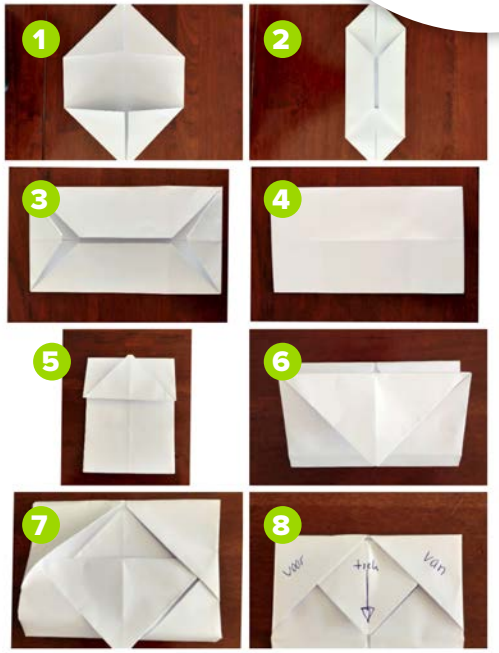

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

8-12 jaar

Kleurrijk kerstspel

Jezus die Koning is, wordt als een arm kind geboren. Deze bijzondere boodschap geeft kleur aan Kerst. De kinderen combineren in dit kleurrijke spel, een variant op het spel Qwirkle, de eenvoud met het koningschap.

Wat heb je nodig?

Per groepje (2 tot 6 kinderen):

- vijf keer het werkblad in vijf verschillende kleuren
- een elastiekje

Vooraf:

- Kopieer voor ieder afzonderlijk groepje het werkblad vijf keer op stevig A4-papier, vijf keer in een andere kleur.

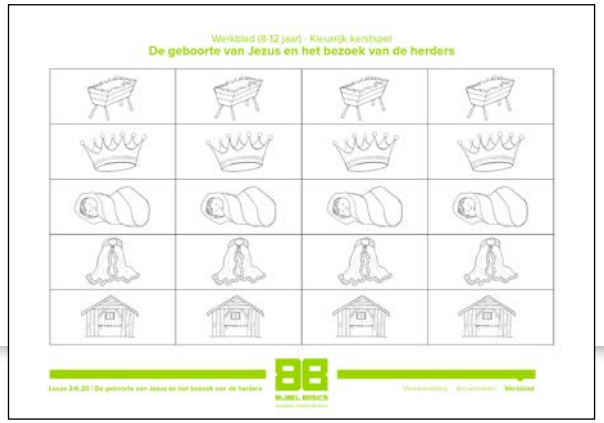

- Knip per groepje alle kaartjes van de vijf verschillende kleuren werkbladen uit, leg ze op elkaar, en doe er een elastiekje om.

Aan de slag:

- **De voorbereiding:**
  - Verdeel de kinderen in groepjes van maximaal vier kinderen en geef ieder groepje het stapeltje kaartjes met het elastiekje eromheen.
  - Een van de kinderen in het groepje schudt de kaarten goed door elkaar.
  - Het kind trekt één kaart uit de stapel en legt de kaart met het plaatje naar boven op het midden van de tafel.
  - Het kind deelt alle kaarten uit, waarbij iedereen evenveel kaarten hoort te hebben. Mogelijk blijven er een paar kaarten over. Deze kaarten gaan uit het spel.
  - De kinderen leggen ieder hun eigen stapeltje kaarten voor zich neer, met de plaatjes naar onderen.
  - Ze pakken de bovenste vijf kaarten van hun stapel en houden deze op hun hand.
- **Het spelverloop:**
  - Het jongste kind in het groepje begint en kijkt of het kan aanleggen met één of meer van zijn vijf kaarten op zijn hand en legt aan.
  - Het aantal kaarten dat het kind heeft aangelegd, vult het van de eigen stapel weer aan tot vijf kaarten op zijn hand.
  - Kan het kind niet aanleggen, dan laat het de beurt voorbijgaan of mag het één of meer kaartjes omruilen door die kaarten onder de stapel te leggen en van bovenaf weer nieuwe te pakken tot het weer vijf kaarten op zijn hand heeft. Maar het mag pas weer aanleggen bij zijn volgende beurt.
  - Het volgende kind is aan de beurt.
  - Het kind dat als eerste al zijn kaarten heeft aangelegd, is winnaar.
- **Het aanleggen:**
  - De kinderen proberen vijf dezelfde plaatjes aan elkaar te leggen in de vijf verschillende kleuren of een rij te leggen van de vijf verschillende plaatjes, maar alles in één kleur.
  - De kinderen leggen één, twee, drie, vier of vijf kaartjes (zoveel als er mogelijk is) horizontaal of verticaal aan. Bestaande groepen worden dus verlengd. Een groep bestaat nooit uit meer dan vijf kaarten.
    LET OP: grenst een kaart aan twee groepen, dan moet deze in beide richtingen kloppen met de kleur of het plaatje.

Tip

De kinderen spelen het spel met hun kaarten op hun hand. Ze kunnen de kaarten ook open op tafel leggen, waardoor de kinderen met elkaar kunnen meedenken.

De bouwstenen van de zondag

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

8-12 jaar

Onbelangrijk wordt zichtbaar

Met Kerst wordt Gods grote liefde in Jezus zichtbaar. Mensen die voor de wereld onbelangrijk zijn, maakt God zichtbaar. Met dit proefje wordt dit voor iedereen zichtbaar!
Als je deze werkvorm niet in de kinderdienst doet, kun je deze met andere kinderwerkers voorbereiden en kunnen de waxinelichtjes tijdens of na de kerstdienst worden uitgedeeld aan alle gemeenteleden.

Wat heb je nodig?
Per kind:
- drie waxinelichtjes in een cupje

En verder:
- één werkblad per tien kinderen
- scharen of prikpennen

Aan de slag:
- De kinderen kiezen drie verschillende cirkels van het werkblad en knippen deze uit.
- Ze prikken met een prikpen of de punt van een schaar precies in het midden een gaatje.
- Ze halen het waxinelichtje uit de cup en trekken voorzichtig het lontje aan de onderkant eruit.
- Ze schuiven de cirkel over het lontje heen en daarna in het waxinelichtje. De geknipte cirkel zit nu onder het kaarsje.
- Wat gebeurt er na een tijd (ongeveer 10 tot 15 minuten) als de kinderen de lichtjes aansteken? **LET OP:** laat het kaarsje helemaal opbranden. Bij een tweede keer aansteken komt de afbeelding niet meer tevoorschijn.

Tip

Maak vooraf als kinderwerkers of met de kinderen tijdens de kinderdienst voor de gemeenteleden een waxinelichtje met afbeelding en laat de kinderen deze na afloop van de dienst uitdelen.

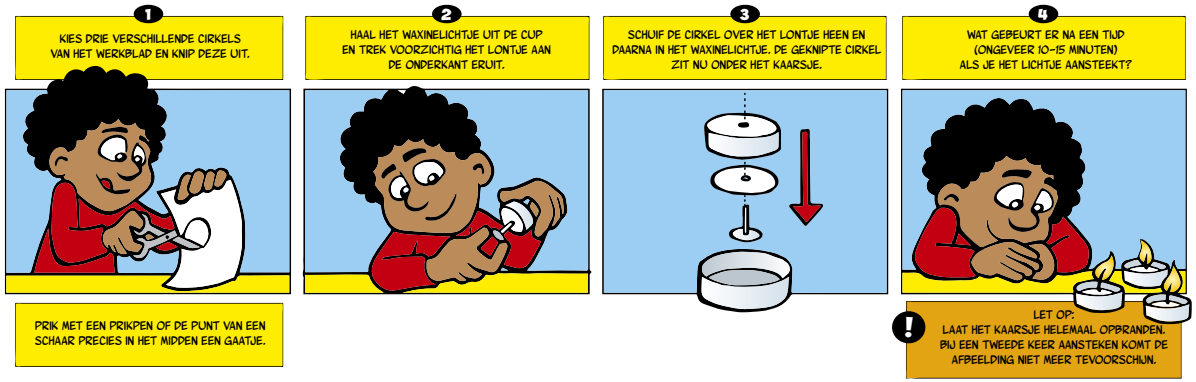

WAT HEB JE NODIG?
* DRIE WAXINELICHTJES IN EEN CUPJE

EN VERDER:
* HET WERKBLAD * SCHAREN OF PRIKPENNEN

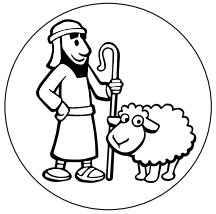

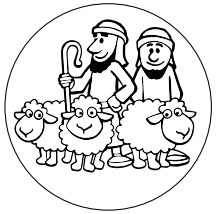

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

15. ZEGEN

In de Bijbel staat een zegen voor alle mensen. Dat is een wens die vaak aan het einde van de kerkdienst wordt uitgesproken. En die zegenwens zeggen wij hier ook tegen elkaar:

‘De Heer zal jullie gelukkig maken en jullie beschermen. De Heer zal bij jullie zijn en voor jullie zorgen. De Heer zal aan jullie denken en jullie vrede geven.’

Numeri 6:24-25

Tips

- Ga in een kring staan en houd elkaars handen vast.
- Laat drie kinderen elk een zin uitspreken, of spreek alles samen uit.

COLOFON

Tekst: Nederlands Bijbelgenootschap
Bijbeltekst: Bijbel in Gewone Taal
Hervertelling bijbelverhaal: NBG/Corien Oranje
Illustratie: NBG/Mathias Weber
Werkblad 4-6 jaar: Linda Bikker
Werkblad 6-8 jaar: Mathias Weber
Werkblad ‘Onbelangrijk wordt zichtbaar’: Bart den Heeten
Werkblad ‘Kleurrijk kerstspel’: Mathias Weber
Strip: NBG/Bart den Heeten
Vormgeving: Frivista
DTP: Villa Grafica

222

Maria wikkelde Jezus in een doek,
en legde hem in een voerbak voor de dieren.

LUCAS 2:7

BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics

222

Maria wikkelde Jezus in een doek,
en legde hem in een voerbak voor de dieren.

LUCAS 2:7

BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders | Lucas 2:6-20

BIJBEL BASICS

Werkblad (4-6 jaar) - Gewoon in een voerbak

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

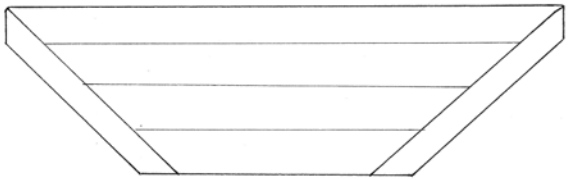

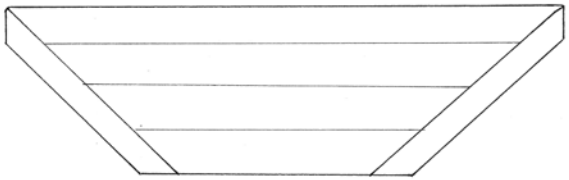

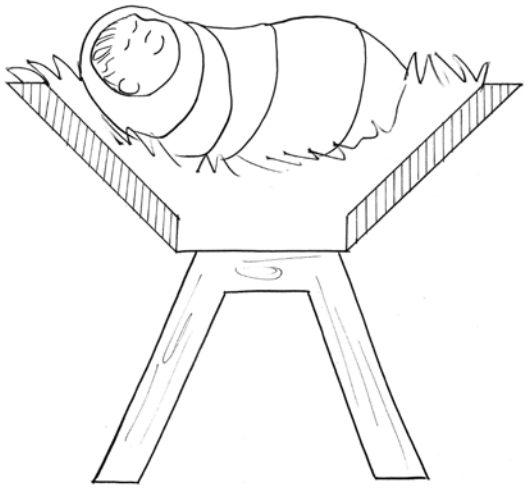

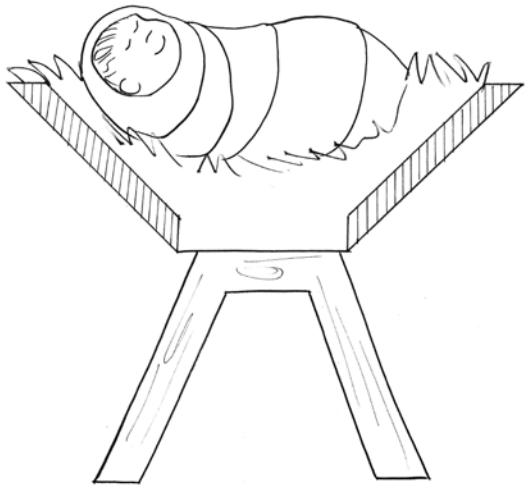

De herders gaan bij Jezus op bezoek.

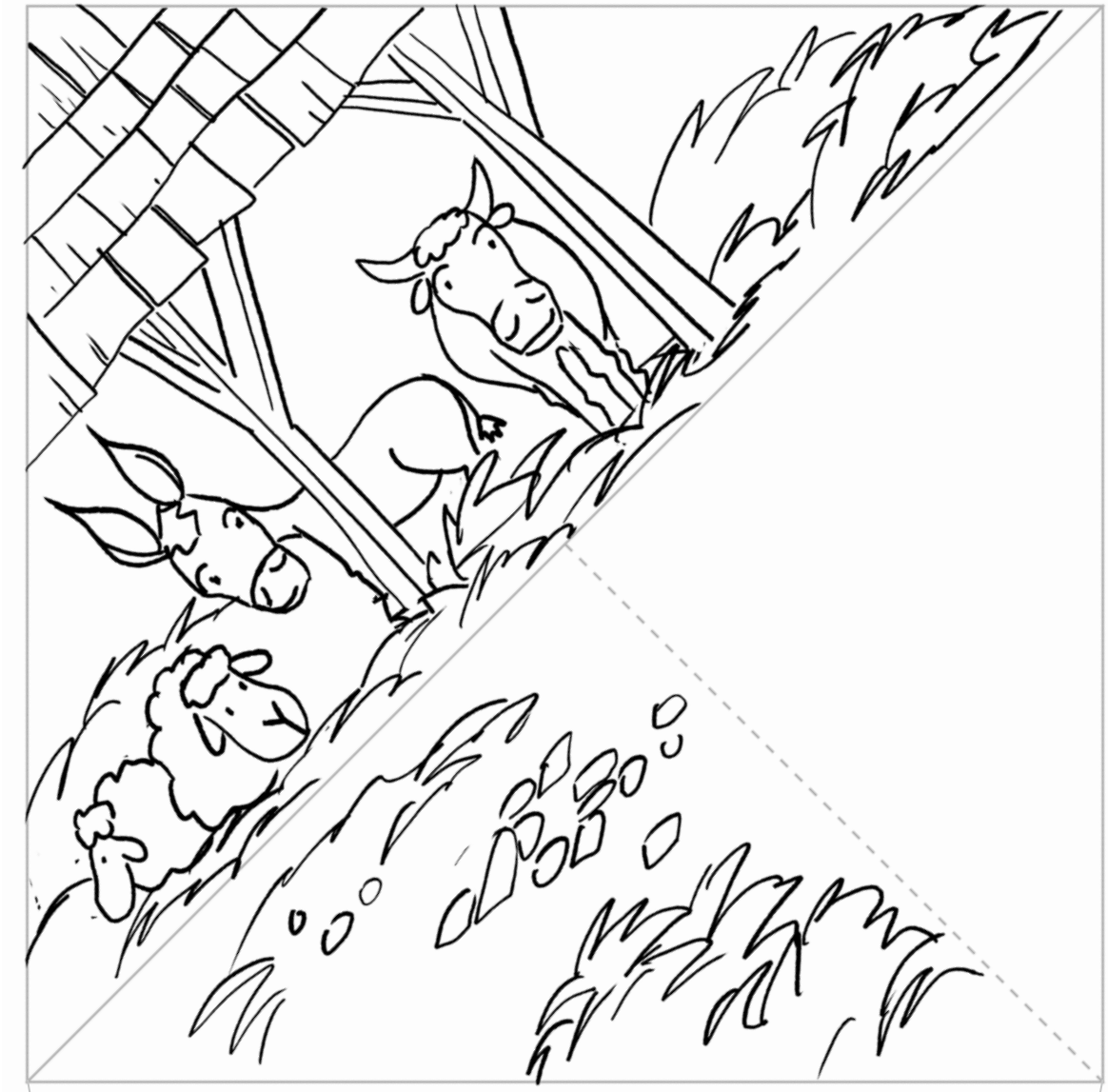

Maria legt Jezus in een voerbak.

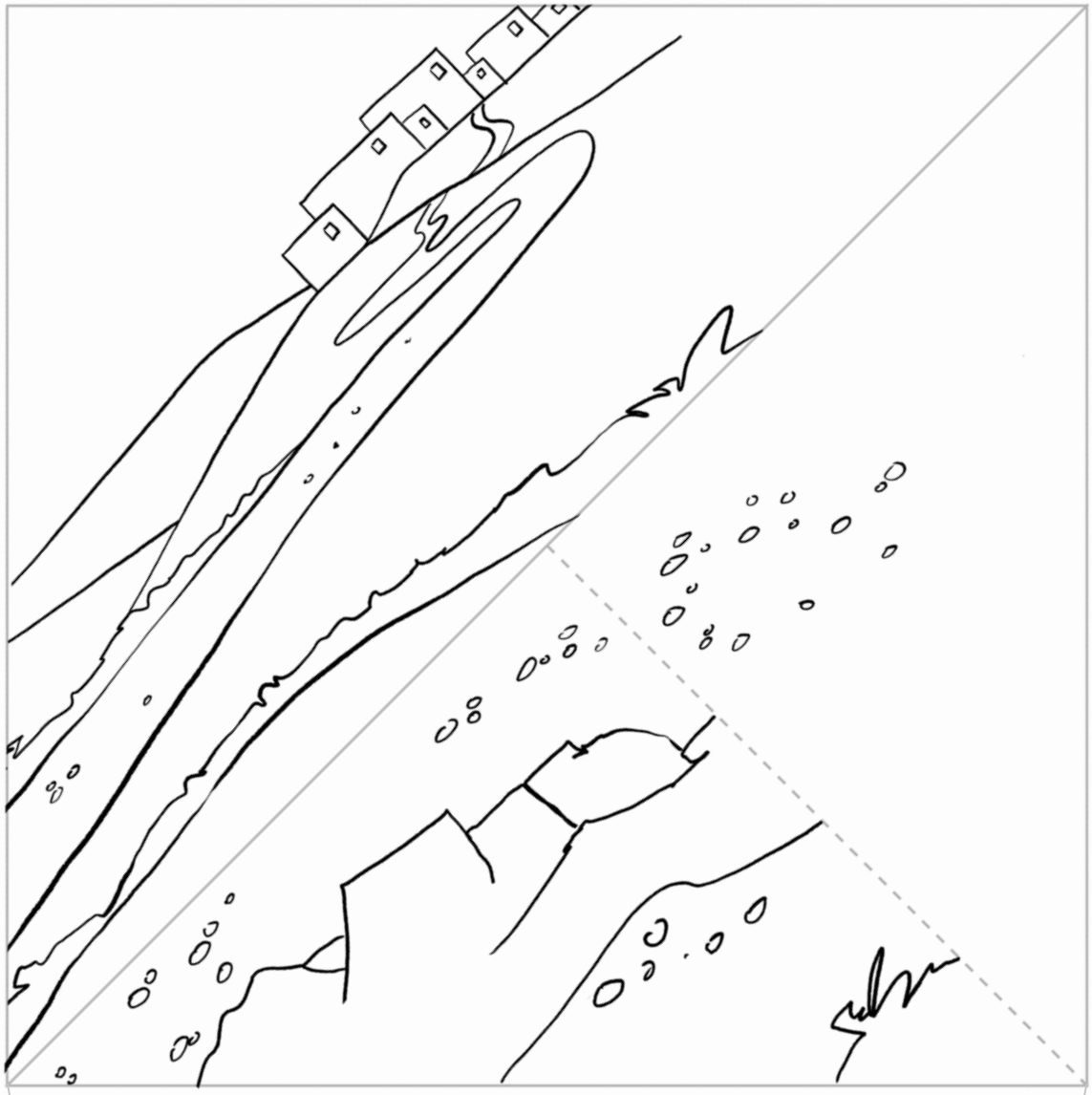

Jozef en Maria op reis naar Bethlehem.

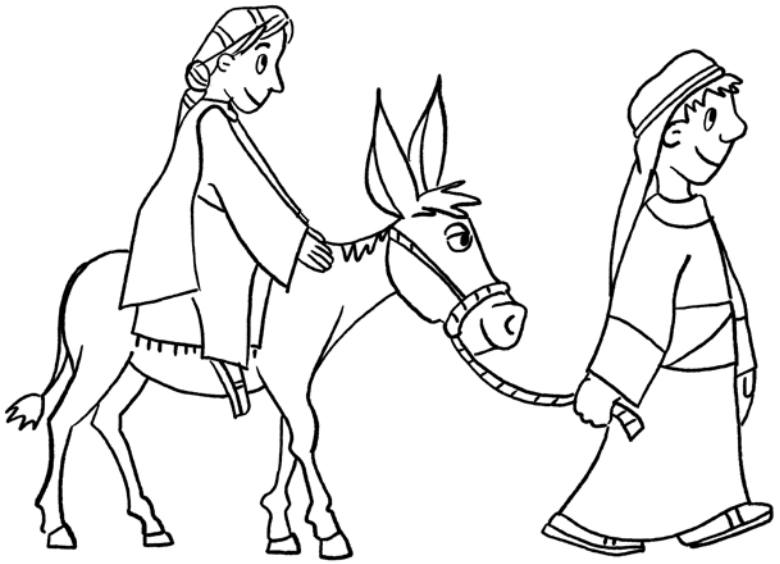

Maria zingt een lied voor God.

222

‘Vandaag is jullie redder geboren: Christus, de Heer.
Hij is geboren in Betlehem, de stad van David.
En zo kunnen jullie hem herkennen: het kind
ligt in een voerbak en is in een doek gewikkeld.’

LUCAS 2:11-12

BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics

222

‘Vandaag is jullie redder geboren: Christus, de Heer.
Hij is geboren in Betlehem, de stad van David.
En zo kunnen jullie hem herkennen: het kind
ligt in een voerbak en is in een doek gewikkeld.’

LUCAS 2:11-12

BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics

Om te beginnen (8-12 jaar) - Kerst-looptijd

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

1. Welk feest vieren we vandaag?
a. Pasen
b. Pinksteren
c. *Kerst*
d. Hemelvaart

2. Wat vieren we vandaag?
a. De geboorte van Jezus
b. De opstanding van Jezus
c. De hemelvaart van Jezus
d. De terugkomst van Jezus

3. Wat begint er vier zondagen voor Kerst?
a. Sinterklaas
b. Advent
c. De veertigdagentijd
d. De winter

4. Wie kwamen er als eersten op bezoek bij Jezus na zijn geboorte?
a. Zacharias en Elisabet
b. Koning Herodes en keizer Augustus
c. *Herders*
d. Wijze mannen uit het Oosten

5. In welke stad is Jezus geboren?
a. Jeruzalem
b. Nazaret
c. Jericho
d. Betlehem

6. In welke situatie werd Jezus geboren?
a. Hij werd geboren als prins in een paleis
b. Zijn vader en moeder waren beroemd
c. Zijn vader en moeder waren rijk
d. Zijn vader en moeder waren arm

7. Hoe heet de vader van Jezus?
a. Jozef
b. Samuel
c. Johannes
d. Zacharias

Werkblad (8-12 jaar)

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

‘Vandaag is jullie redder geboren: Christus, de Heer. Hij is geboren in Betlehem, de stad van David. En zo kunnen jullie hem herkennen: het kind ligt in een voerbak en is in een doek gewikkeld.’

Lucas 2:11-12

VOERBAK

Jozef en Maria konden geen plaats vinden om de nacht door te brengen. Alle plekken in de stad waar reizigers konden overnachten, waren al bezet. Er was alleen nog plek over in een ruimte die eigenlijk voor dieren was bestemd. Misschien ging het om een gedeelte van het gastenverblijf waar de paarden van de reizigers stonden. En zo kwam het dat het wiegje waar Jezus in werd gelegd, een voerbak was. Een ouderwets woord voor ‘voerbak’ is ‘kribbe’. Dat woord kom je soms nog tegen in oude kerstliedjes.

HERDERS

Heb jij weleens een herder gezien, met een kudde schapen en een hond? Je komt ze soms tegen op de heide. In Nederland zijn maar weinig herders. Maar in Israël waren in de tijd van de Bijbel juist veel mensen herder van beroep. David was bijvoorbeeld een herdersjongen voordat hij koning werd. Jezus vergelijkt zichzelf later met een goede herder. Toch hadden herders in die tijd geen goede naam. De mensen keken op hen neer en vertrouwden hen niet. Ze zagen hen vaak als dieven of bedriegers. Herders waren arm en hadden weinig te zeggen. Maar juist déze mensen kiest God uit om als eersten het goede nieuws aan te vertellen over de geboorte van zijn Zoon.

ONBELANGRIJK WORDT ZICHTBAAR

Met Kerst wordt Gods grote liefde in Jezus zichtbaar. Mensen die voor de wereld onbelangrijk zijn, maakt God zichtbaar. Met dit proefje wordt dit voor iedereen zichtbaar!

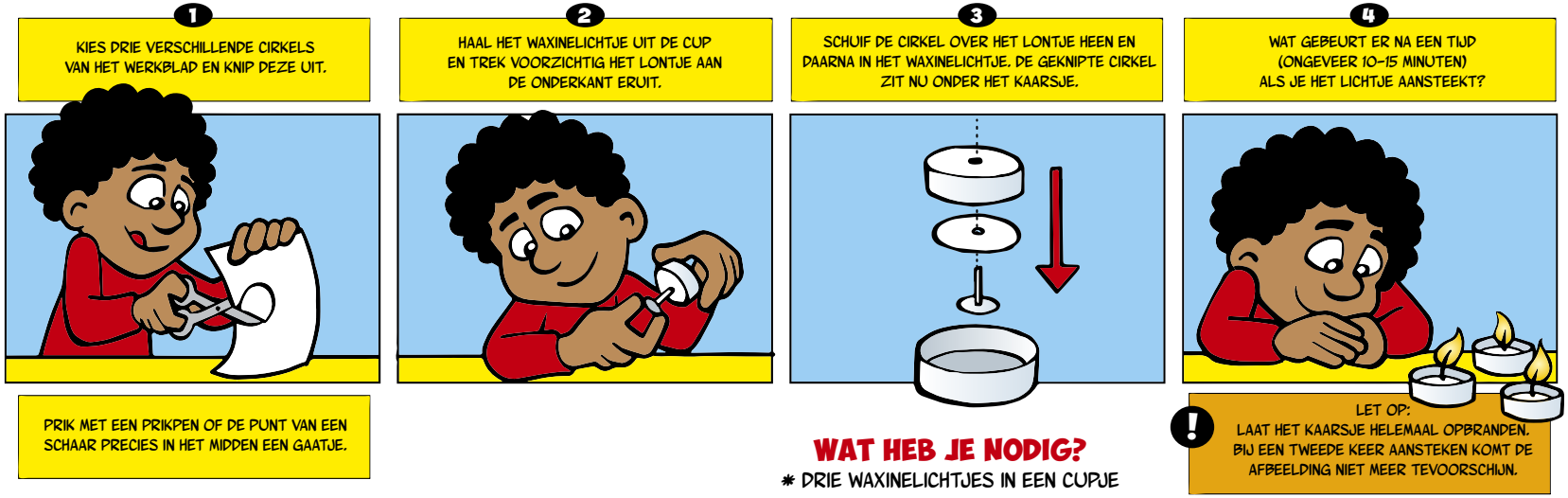

WAT HEB JE NODIG?

* DRIE WAXINELICHTJES IN EEN CUPJE

EN VERDER:

* HET WERKBLAD * SCHAREN OF PRIKPENNEN

Werkblad (8-12 jaar) - Onbelangrijk wordt zichtbaar

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

Werkblad (8-12 jaar) - Kleurrijk kerstspel
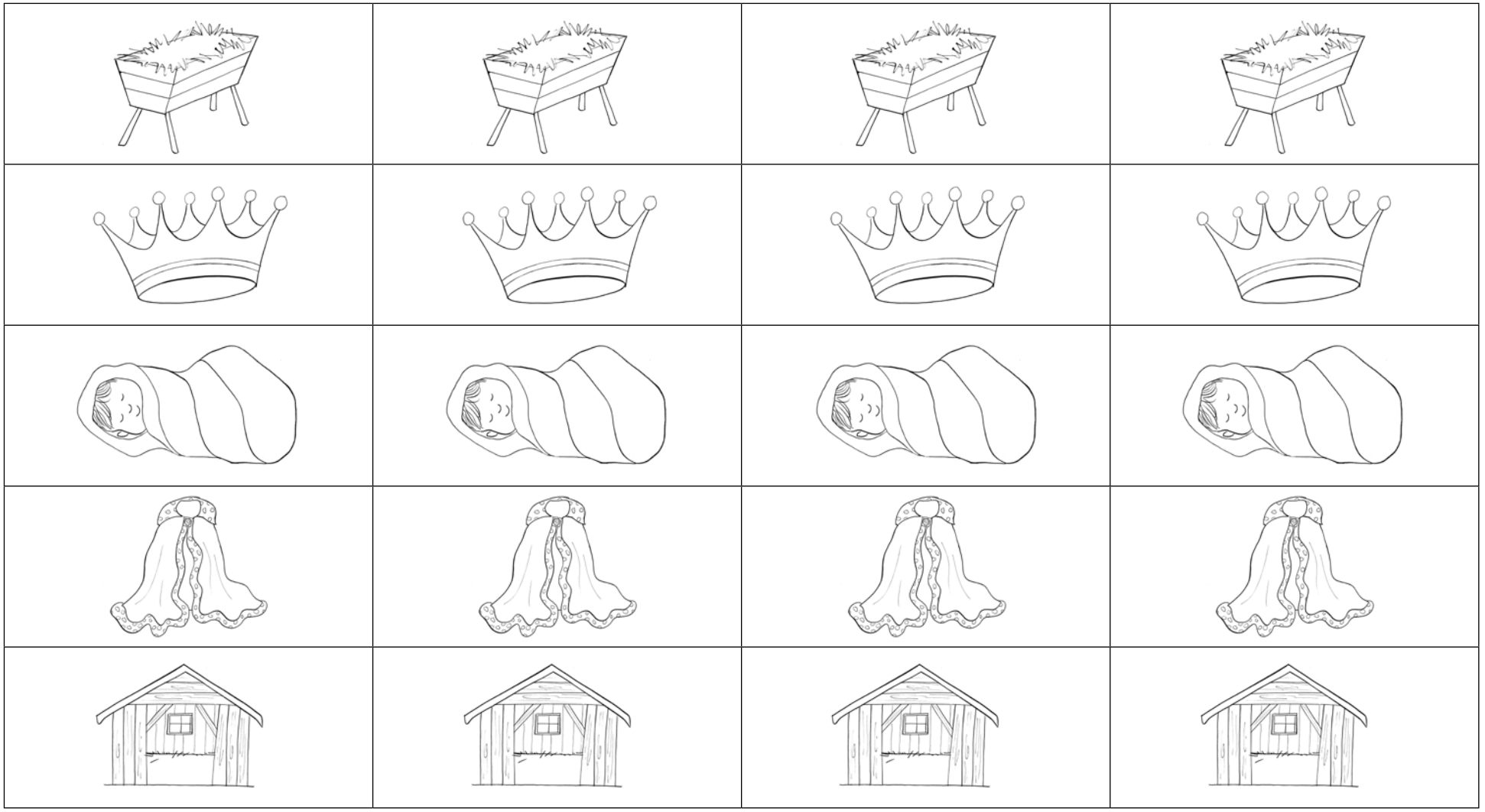
De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders